

Den Haag

De straat van mijn school

leskist

Inhoud	1
Leeswijzer	2
Lesinformatie	3
Lesbeschrijving	5
Werkbladen	7
Opdracht 1 Letters in de straat	
Opdracht 2 Waar zijn ze voor?	
Opdracht 3 Schatten van de straat.	
Opdracht 4 Verrassing	
Opdracht 5 Autodrop	
Opdracht 6 Het allerkleinste diertje	
Opdracht 7 Vierenvijftig kinderen lang	
Opdracht 8 Kleur in de straat	
Opdracht 9 Op z'n kop	
Opdracht 10 Sammy de straatkat	
Opdracht 11 Straatafdrukken	
Opdracht 12 De grote oranje spetter	
Opdracht 13 Op bezoek	
Opdracht 14 Een veilig plekje	
Opdracht 15 Ik sta op straat en ik hoor ...	
Opdracht 16 Drupje op reis	
Opdrachtenkaartjes	23
Opdrachten 1-2-3-4	
Opdrachten 5-6-7-8	
Opdrachten 9-10-11-12	
Opdrachten 13-14-15-16	
Letterkaarten bij opdracht 1	
Fotokaarten bij opdracht 2	
Raadselversjes bij opdracht 3	
Fotokaarten bij opdrachten 8-9-11	
Druppelkaarten bij opdracht 16	
Bijlagen	
Woordparaplu Het Straatmeubilair	44
Inventarislijst	45

Lesinformatie

Iedere lesbeschrijving begint met de leerdoelen, organisatie en de voorwaarden voor de les.

Lesbeschrijving

Hier vind je de lesbeschrijving en alle opdrachtbeschrijvingen in een schema.

Opdrachten

Alle 16 opdrachten staan per opdracht uitgeschreven inclusief welke voorbereiding er nodig is en wat voor- en achteraf in de klas besproken kan worden.

De opdrachtenkaarten en bijbehorend materiaal volgen hierna en zijn ook los in de leskist te vinden. Direct te gebruiken of om te kopiëren.

Inventarislijst

Controleer voor- en achteraf aan de hand van de inventarislijst de leskist.

Lesinformatie

De straat van mijn school

Doelgroep

groep 3-4

Kernbegrippen

Thema: Openbare Ruimte

Concept: leefomgeving

Kernwoorden: straat, trottoir, straatmeubilair, omgeving, bewoners

Leerdoelen

Kennis

De leerlingen weten dat voorwerpen in de straat specifieke kenmerken en een functie hebben.

De leerlingen weten dat de straat een openbare ruimte is met verschillende gebruikers.

Vaardigheden

De leerlingen kunnen de straat vanuit verschillende perspectieven bekijken.

Houding

De leerlingen voelen zich betrokken bij hun leefomgeving.

Vorbereiding leerkracht

30 minuten

Bekijk alle opdrachten. Beoordeel ze op geschiktheid voor de groep, de straat van de school en voor jezelf. Kies 4-6 opdrachten uit.

Bekijk of er begeleiding nodig is en maak daar afspraken over.

Verstop de gekozen opdrachten in de jaszakken en hang de jas zichtbaar op in de klas.

Doe de benodigde materialen voor de gekozen opdrachten in een aparte tas die gemakkelijk mee te nemen is.

Uitvoeringstijd

Totale uitvoeringstijd ongeveer 90 minuten

Fase	Beschrijving	Tijd
Confrontatie	Introductie jas	5 minuten
Inleiding	Wat zie je op straat?	15 minuten
Kern	Uitvoering opdrachten	60 minuten
Afsluiting	Nabespreking opdrachten	10 minuten
Evaluatie		5 minuten

Bronnen en links

Bron	Titel	Nodig bij
Schooltv	https://schooltv.nl/video/straatputten-een-put-met-een-deksel/	Inleiding, opdracht 2
Schooltv Huisje Boompje Beestje	https://schooltv.nl/video/huisje-boompje-beestje-de-straat/#q=straat	Inleiding

Lesinformatie

De straat van mijn school

Uitvoering opdrachten en materialen

nr	opdracht	uitvoeringstijd	geschikt voor	Milieueducatie In de jas	Milieueducatie Extra meenemen	Zelf voor zorgen Extra meenemen
1	Letters in de straat	15 minuten	Elke straat	Opdrachtkaart 1 Straatnaambordje SCHOOLSTRAAT	15 Letterkaarten	Potlood en leeg blaadje per duo
2	Waar zijn ze voor?	10 minuten	Elke straat	Opdrachtkaart 2 5 van 12 fotokaarten		
3	Schatten van de straat	10 minuten	Elke straat	Opdrachtkaart 3	Blad met Raadselversjes	
4	Verrassing!	10 minuten	Straat met breed trottoir of schoolplein	Opdrachtkaart 4 1 stoepkrijtje	Doosjes stoepkrijt; voor alle leerlingen	
5	Autodrop	5 minuten	Drukke straat	Opdrachtkaart 5 Klein zakje autodrop Klein doosje rozijnen	Horloge /stopwatch	Stopwatch Autodrop, rozijnen Lege zak
6	Het allerkleinste diertje	15 minuten	Veilige straat met wat groen	Opdrachtkaart 6 Vergrootglas	10 filmrolpotjes 10 vergrootglazen	Evt. extra loepotjes
7	Vierenvijftig kinderen lang	10 minuten	Deel van de straat zonder zijstraten	Opdrachtkaart 7		
8	Kleur in de straat	15 minuten	Elke straat	Opdrachtkaart 8 Kaart kleurig huis Gekleurde kaartjes		Potlood en papier per groepje
9	Op z'n kop	5 minuten	Elke straat of schoolplein	Opdrachtkaart 9		
10	Sammy de straatkat	10 minuten	Redelijk schone straat of schoolplein	Opdrachtkaart 10 Pluchen poesje		
11	Straatafdrukken	10 minuten	Elke straat	Opdrachtkaart 11 Afdruk van boomschors		Vel papier, waskrijt of houtschoor per duo
12	De grote oranje spetter	15 minuten	Elke straat	Opdrachtkaart 12	Boek "Een grote oranje spetter"	
13	Op bezoek	15 minuten	Elke straat	Opdrachtkaart 13		
14	Een veilig plekje	10 minuten	Elke straat	Opdrachtkaart 14 Vogeltje		
15	Ik sta op straat en ik hoor	10 minuten	Elke straat of schoolplein	Opdrachtkaart 15 Fietsbel	-	
16	Drupje op reis	15 minuten	Elke straat	Opdrachtkaart 16	16 Druppelkaartjes met woorden aan een touwtje	

Lesbeschrijving

De straat van mijn school

Introductie

Confrontatie

Nieuwsgierigheid van de leerlingen opwekken met de jas met de gekleurde zakken.

5 minuten

Klassikaal

Hang de jas vooraf op aan de kapstok in de klas met het kaartje te leen erbij. Het bord SCHOOLSTRAAT kan er bij gelegd worden of in 1 van de zakken van de jas. Wanneer de leerlingen binnen komen kunnen er vragen komen.

Waarom hangt die jas daar?

Wat is: SCHOOLSTRAAT?

Inleiding

Hoe ziet de straat van onze school eruit?

15 minuten

Klassikaal: keuze klassengesprek of filmpje kijken

Klassengesprek

Besprek het volgende met de leerlingen. Je loopt bijna elke dag door de straat van de school, maar kijk je dan ook goed om je heen?

Welke dingen kom je allemaal tegen? Weet je wie er wonen in de straat? Dat willen we gaan onderzoeken.

De jas heeft allemaal zakken. In die zakken zijn opdrachten verstopt waardoor we de straat beter leren kennen.

Voor de meeste opdrachten geldt dat de uitleg direct op straat kan.

Kies je voor **opdracht 2** *Waar zijn ze voor?*, kun je eerst het begrip straatmeubilair uitleggen: Wat zijn meubels, wat heb je voor meubels in huis? Wat zouden dan meubels van de straat zijn? (straatbankje, maar ook brievenbus, lantaarnpaal, verkeersbord)

Zie ook bijlage Woordparaplu Straatmeubilair.

Tip

Bekijk de video over straatputten: <https://schooltv.nl/video/straatputten-een-put-met-een-deksel/>
(ongeveer 4 minuten)

Kies je voor **opdracht 12** *De grote oranje spetter*, lees dan eerst het verhaal "De grote oranje spetter."

Filmpje kijken

Bekijk de video van Huisje Boompje Beestje, aflevering de straat. <https://schooltv.nl/video/huisje-boompje-beestje-de-straat/#q=straat>
(ongeveer 14 minuten)

Naar aanleiding hiervan kun je de leerlingen uitnodigen voor een eigen speurtocht door de straat met de jas met opdrachten.

Lesbeschrijving

De straat van mijn school

Kern

Opgavten uitvoeren in de straat van de school en/of op het schoolplein.

60 minuten

Klassikaal, duo's of groepjes van 4-6 leerlingen afhankelijk van gekozen opgavten

Alle opgavten staan uitgeschreven met benodigdheden en organisatie. Deze kaarten zijn ook los te vinden in de leskist.

Voor iedere opgavte is een opgavtekaartje voor in de jaszakken.

Maak duidelijke afspraken met de leerlingen (en eventueel extra begeleiders) voor je de straat op gaat.

Afsluiting

Nabespreken van bevindingen.

10 minuten

Klassikaal

Afhankelijk van de gekozen opgavten kan terug in de klas besproken worden wat er gezien en beleefd is.

Bij de opgavtebeschrijvingen staan hier suggesties voor.

Evaluatie

Hoe is er gewerkt? Wat vind je ervan?

5 minuten

klassikaal

Hoe ging het op straat? Was het veilig? Goed samengewerkt?

De leerlingen kunnen vertellen wat ze van de les en de opgavten vonden en waarom.

Zie ook <https://www.milieueducatiedenhaag.nl/site/Evaluatie> het formulier: [evaluatie Milieueducatie](#).

Vervolg

Er zit een grote keuze aan opgavten in de kist. Je kunt er voor kiezen om nogmaals de straat op te gaan met andere opgavten.

Opdracht 1

Letters in de straat

Letters in de straat

Kinderen leren dat namen en functies van dingen in de straat met letters aangeduid kunnen worden.

Materiaal milieu educatie	Materiaal van school
Opdrachtkaartje 1	Papier en potlood per duo
Straatnaambordje SCHOOLSTRAAT	
Letterkaarten (mee in de tas) a, b, d, e, g, h, k, l, m, n, o, p, r, s, t	

Werkvorm: Inventariseren, in duo's

Tijdsduur: 15 minuten

Plaats: Elke straat

Kernwoord: Straatnaambord

Vorbereiding

-

Vooraf in de klas

-

Buiten op straat

Laat één van de kinderen het straatnaambord voorlezen.

Elk duo krijgt een letterkaart en een vel papier met potlood om te turven.

Weten de leerlingen hoe de straat van de school heet? Zoek in de straat waar het straatnaambord staat of hangt.

Laat de leerlingen de letters van hun letterkaart zoeken op het straatnaambord van de straat van de school.

Loop met de hele klas een route door de straat.

De leerlingen hebben twee aan twee een letterkaart. Telkens als ze de letter van hun letterkaart tegenkomen in de straat, mogen ze een streepje zetten op hun vel papier.

Letters zijn te vinden op bijvoorbeeld:

- Een brievenbus
- Voordeuren
- Verkeersborden of bushalteborden
- Een winkel of kantoor
- Stilstaande auto's

Terug in de klas

Inventariseer met de leerlingen welke letter de meeste streepjes gekregen heeft en dus in hun straat het meeste voorkomt.

Bespreek waar de letters allemaal op gevonden zijn en waarom de letters daar staan.

Opdracht 2

Waar zijn ze voor?

Waar zijn ze voor?

Kinderen ontdekken de straatputten en weten verschillend straatmeubilair te benoemen.

De leerlingen leren dat dingen in de straat specifieke kenmerken en functie hebben.

Materiaal Milieueducatie	Materiaal van school
Opdrachtkaartje 2 5 fotokaarten (keuze uit 12) aan een touwtje	

Werkvorm: Raadspel met de hele groep of in groepjes

Tijdsduur: 10 minuten

Plaats: Elke straat

Kernwoorden: Straatmeubilair, putten

Vorbereiding

-

Vooraf in de klas

Bekijk de video over straatputten:

<https://schooltv.nl/video/straatputten-een-put-met-een-deksel/> (ongeveer 4 minuten)

Buiten op straat of op schoolplein

Speel het spel "Wat ben ik?" (Op je rug, raad maar vlug). Verdeel de straatmeubilairkaarten over 5 kinderen, hang het ongezien bij deze leerlingen op de rug.

De kaartdragers gaan met hun rug naar de rest van de leerlingen staan zodat die kunnen zien wat er bij wie op het kaartje staat.

Nu mogen de kaartdragers één voor één een vraag stellen om erachter te komen welk straatmeubilair ze zijn. Het mogen alleen vragen zijn die je met ja of nee kan beantwoorden. Bijvoorbeeld:

Ben ik lang?

Geef ik licht?

Is het hier ook in de straat?

De andere leerlingen geven antwoord. Wie van de kaartdragers kan het snelst raden welk straatmeubilair hij of zij is?

De opdracht kan ook in groepjes; elk groepje krijgt 1 kaartdrager, de kaarten kunnen daarna gewisseld worden tussen de groepen.

Na het spel

Ga in de straat op zoek naar het straatmeubilair van de kaarten.

Tel verkeersborden, lantaarnpalen, putten.

Is er nog ander straatmeubilair te vinden in de straat?

(bankje, vuilnisbak, bloembak, fietsenrek, kunst)

Is er nog iets opvallends te melden, zoals schoon of vies, heel of kapot, mooi of lelijk?

Terug in de klas

Het spel "Wat ben ik" kan nogmaals gespeeld worden met de andere kaartjes en de hoofdbanden uit de kist in groepjes.

Hierbij kan de bijlage Wordparaplu Straatmeubilair gebruikt worden en/of worden opgehangen in de klas..

Opdracht 3

Schatten van de straat

Schatten van de straat.

Kinderen maken kennis met dingen en diertjes die op straat "wonen" of er terecht gekomen zijn.

Materiaal milieu educatie	Materiaal van school
Opdrachtkaartje 3	
Raadselversjes Schatten van de straat	

Werkvorm: Taalspel met de hele groep

Tijdsduur: 10 minuten

Plaats: Elke straat, maar bij voorkeur een rustige straat

Kernwoorden: schatten, terechtkomen

Vorbereiding

-

Vooraf in de klas

De gedichtjes kunnen eventueel vooraf in klas worden voorgelezen.

Buiten op straat

Lees een raadselversje voor en laat de leerlingen het laatste woord raden. Vraag na elk geraden woord hoe de schat daar op dat plekje zou zijn gekomen. Wie heeft het er neergelegd, wie is het verloren of hoe is het er gekomen?

De schatten uit het versje zijn: bloemetje, bananenschil, slak, sigarettenpeuk, munt, mier, dop, elastiekje, tak, jijzelf.

Ga vervolgens op zoek naar schatten op de straat. Wat kom je tegen? Hoe komt het daar?

Eventueel inventariseren.

Ligt er veel zwerfvuil op straat, dan kun je ook gebruik maken van de Zwerfiebingokaart.

Terug in de klas

Besprek wat er is gevonden.

Maak 2 kolommen; organisch (natuur) en anorganisch (door de mens).

Laat elke leerling 1 gevonden voorwerp kiezen en daar een gedichtje bij maken.

Raadselversjes Schatten van de straat

Ik heb mij eens bij je meisje.
Heb ik geen fijne geur?
En kijk eens naar mijn blaadjes.
Dan zie je ook mijn kleur.
Ik ben een ... **bloemetje**.

Ik voorde in een boom.
Toen waaide de wind.
Ik brak af en ik viel.
Voor de voet van een kind.
Ik ben een ... **tak**.

Meestal ben ik klein.
Maar als je aan mij trekt,
dan wordt ik steeds maar langer.
Hofemaal uitgerokt
Ik ben een ... **elastiekje**.

Raap mij rooi op van straat.
Ik slik me toch eens zeg?
Een man rookte mij op.
En gooide mij loen weg.
Ik ben een ... **sigarettenpeuk**.

Als je iets wilt kopen.
Dan heb je wat aan mij.
Ik ben rooi en plat en hard,
en maak veel mensen blij.
Ik ben een ... **munt**.

Ik ben geel-bruin van kleur.
Mijn binnenste werd gegeten door iemand.
Gij niet over mij uit.
Dan val je op de stoepsrand.
Ik ben een ... **bananenschil**.

Ik ga langzaam vooruit.
Al zie je dat niet goed.
Mijn huis gaat met me mee.
Ik heb geen hand of voet.
Ik ben een ... **slak**.

Ik ben rond.
Soms blauw, soms oranje, soms rood.
Ik hoorde ergens bovenop.
Voordat de inhoud daant goot.
Ik ben een ... **dop**.

Au! Slap niet op mijn kop.
Zie je niet dat ik hier loop.
Ik woon met mijn familie,
in een grote hoop.
Ik ben een ... **mier**.

Jij loopt door de straat.
Jij kijkt vrolijk rond.
Soms raap je ons op.
Op van de grond.
Jij bent ...

Opdracht 4 Verrassing!

Verrassing!

De leerlingen gaan creatief aan de slag met stoepkrijt.

Materiaal milieu educatie	Materiaal van school
Opdrachtkaartje 4	
Doosje met stoepkrijt	Eventueel meer krijtjes

Werkvorm: Tekenen met krijt

Tijdsduur: 10 minuten

Plaats: Elke straat, maar bij voorkeur een rustige straat

Kernwoorden: stoep, stoeptegels, trottoir

Vorbereiding

-

Vooraf in de klas

-

Buiten op het schoolplein of eventueel de straat

Stop een krijtje in een jaszak. Na de vondst van het stoepkrijt kunnen de leerlingen een tekening maken op de tegels.

Natuurlijk mag een hinkelbaan ook.

Terug in de klas

-

Opdracht 5

Autodrop

Autodrop

Leerlingen zijn zich bewust van het aantal auto's op straat en het gevaar dat dat met zich meebrengt.

Materiaal milieu educatie	Materiaal van school
Opdrachtkkaartje 5	Lege zak of doosje
Klein zakje autodrop of doosje rozijntjes	Zak met autodrop of rozijnen (o.i.d.)
	Stopwatch, horloge

Werkvorm: Tellen

Tijdsduur: 5 minuten

Plaats: Drukke straat

Kernwoorden: druk, rustig, verkeer, vervoer

Vorbereiding

-

Voraf in de klas

-

Buiten op straat

Lees de opdracht voor:

Voor elke auto die jullie tellen, krijgt de groep een dropje/rozijntje. Als er genoeg is voor de hele klas, mogen jullie snoepen!

Een van de leerlingen krijgt de lege zak of doosje in bewaring, een ander de volle zak met dropjes/rozijnen. Houd de tijd bij.

Telkens als er door de klas een auto geteld is, gaat er 1 dropje/rozijntje van de volle zak naar de verzamelzak/doosje. Alle kinderen tellen hardop mee. Pas als er genoeg dropjes/rozijntjes verzameld zijn, mag iedereen gaan snoepen. Hoe lang duurde het?

In een autoluwe straat kun je ook andere vervoersmiddelen zoals fietsers en bromfietzers mee tellen. Is het heel rustig, tel dan ook voetgangers mee.

Terug in de klas

Besprek na hoeveel auto's er in hoeveel tijd door de straat reden. Vinden de kinderen het veel? Kun je deze straat goed en veilig oversteken?

Opdracht 6

Het allerkleinste diertje

Het allerkleinste diertje.

De leerlingen ontdekken dat er, zelfs in een "grijze" straat, toch nog allerlei kleine diertjes te vinden zijn.

Materiaal milieu educatie	Materiaal van school
Piepklein kaartje met een lieveheersbeestje erop en een tekstballonnetje	10 loeppotjes
Vergrootglas	
10 potjes (van filmrolletjes)	

Werkvorm: Diertjes zoeken in groepjes van 3-4

Tijdsduur: 15 minuten

Plaats: Veilige straat met wat groen zoals rond een boom. (NIET geschikt voor in de wintermanden)

Kernwoorden: vergrootglas, lieveheersbeestje

Vorbereiding

Bekijk vooraf in de straat of er geschikte plekken zijn waar kleine diertje gezocht kunnen worden.

Zorg eventueel voor extra vergrootglazen en/of loeppotjes.

Vooraf in de klas

-

Buiten op straat

Lees het tekstballonnetje voor van het lieveheersbeestje:

Ik ben het allerkleinste diertje, of niet?

Ik ben het
allerkleinste
diertje, of niet?

Heeft het lieveheersbeestje gelijk?

Zouden hier in de straat kleine diertje te vinden zijn?

Wat zou een goede plek zijn om te zoeken?

Ieder groepje krijgt een potje en eventueel een loeppotje mee en gaat op zoek naar kleine diertjes.

Zet de zoektocht na 10 minuten stop. Bekijk samen welke diertjes er gevonden zijn en welke het kleinst is. Gebruik hiervoor het vergrootglas. Waar zijn de diertjes gevonden? Zet ze daar ook weer terug.

Terug in de klas

Eventueel kunnen de diertje mee terug in de klas genomen worden om ze goed te bekijken en op te zoeken hoe ze heten en/of na te tekenen.

Wacht niet te lang met de diertjes terug te zetten op de vindplek.

Opdracht 7

Vierenvijftig kinderen lang

Vierenvijftig kinderen lang

Leerlingen weten dat **lengte** een specifiek gegeven van een straat is.

Materiaal milieu educatie	Materiaal van school
Opdrachtkaartje 7 met krantenberichtje	

Werkvorm: Meten

Tijdsduur: 10 minuten

Plaats: Deel van een straat zonder zijstraten

Kernwoorden: meten, lengte

Vorbereiding

-

Vooraf in de klas

-

Buiten op straat

Lees het krantenbericht voor.

In Meterdam hebben kinderen een straat gemeten door hand in hand een lange slinger te maken. De straat was 54 kinderen lang. De burgemeester van Meterdam denkt dat dit de langste straat van Nederland is.

Bespreek het bericht met de kinderen. Is dat inderdaad erg lang een slinger van 54 kinderen? Zouden jullie zelf ook op die manier de straat van de school kunnen meten? Wat kunnen we doen wanneer de kinderen "op" zijn?

Probeer het uit. Kies eventueel een deel van de straat, bijvoorbeeld gedeelte van de straat waar het schoolplein aan grenst.

Terug in de klas of schoolplein.

Eventueel kan de rekenles/meetles uitgebreid worden.

Met een centimeterband of rolmaat kan opgemeten worden bij een aantal kinderen de afstand van vinger tot vinger met gestrekte armen (armspanwijdte). Armspanwijdte is ongeveer gelijk aan lichaamslengte.

Hoelang is een meter? Teken met stoepkrijt een lijn van 10 meter op het schoolplein en zet een slinger kinderen op een rij. Hoeveel kinderen op een rij zijn ongeveer 10 meter?

Opdracht 8

Kleur in de straat

Kleur in de straat

De leerlingen vormen zich een beeld van de sfeer in de straat aan de hand van kleuren.

Materiaal milieu educatie	Materiaal van school
Opdrachtkartje 8	Potloden of pennen
Kaart met gekleurde straat	Lege blaadjes papier
8 gekleurde kaartjes	

Werkvorm: Inventariseren in groepjes (maximaal 8 groepjes)

Tijdsduur: 15 minuten

Plaats: Elke straat

Kernwoorden: kleurig, gezellig of saai

Vorbereiding

-

Vooraf in de klas (kan ook buiten op straat)

Laat de kaart zien. Wat valt op? (het huis, de straat heeft veel kleuren)

Verdeel de klas in groepjes (maximaal 8). Elk groepje krijgt een kleurenkaart (grijs, rood, groen, geel gemarmerd, bruin, blauw, wit, zwart), een leeg blaadje en een potlood of pen.

Buiten op straat

De leerlingen wandelen met hun groepje door de straat.

De leerlingen houden per groep bij hoeveel verschillende dingen ze tegen komen in de kleur van hun kaartje. Laat ze voor elk voorwerp (auto, huis, struik, bankje) een kruisje op het lege bladje zetten. Wanneer de leerlingen kunnen schrijven noteren ze om welke voorwerpen het gaat. Kunnen de leerlingen nog niet schrijven, vraag dan aan ieder groepslid één voorwerp van hun kleur te onthouden.

Terug in de klas

Inventariseer van welke kleur de meeste en van welke de minste voorwerpen zijn gevonden.

Vinden de kinderen het een vrolijke straat? Is het een gezellige of juist een saaie straat? Heeft dit met de kleuren te maken?

Hoe zou het anders kunnen?

Stel je voor dat de stoep roze was en de straat blauw met gele stippen. Waarom zou dat wel / niet handig zijn?

Opdracht 9

Op z'n kop

Op z'n kop

De leerlingen leren dingen vanuit een ander perspectief te bekijken.

Materiaal milieu educatie	Materiaal van school
Opdrachtkaartje 9	
kaartje van een meisje ondersteboven	

Werkvorm: kijken

Tijdsduur: 5 minuten

Plaats: Elke straat, liefst met breed trottoir of het schoolplein

Kernwoorden: ondersteboven, op z'n kop

Vorbereiding

-

Vooraf in de klas

-

Buiten op straat

Laat de kinderen het plaatje van het "ondersteboven meisje" zien.

Wat valt op?

Leg uit op welke manieren je onderste boven de straat kan bekijken (aan rekstok of hek hangen in knieholtes, benen uit elkaar en dan bukken en tussen je benen doorkijken).

Laat de kinderen hun ervaringen vertellen. Hoe is het om de straat op z'n kop te bekijken?

Terug in de klas

-

Opdracht 10

Sammy de straatkat

Sammy de straatkat

De leerlingen gebruiken hun tastzin om de straat te verkennen.

Materiaal milieu educatie	Materiaal van school
Opdrachtkaartje 10	
Klein pluchen poesje	

Werkvorm: voelopdracht in duo's

Tijdsduur: 10 minuten

Plaats: Elke straat, liefst met breed trottoir of het schoolplein. Niet te vieze straat.

Kernwoorden: straatkat, tasten/voelen

Vorbereiding

-

Vooraf in de klas

-

Buiten op straat

Een van de kinderen haalt de straatkat uit de jaszak.

Vertel dat een kat ook in het donker de weg op straat kan vinden. Om de weg te vinden gebruikt een kat haar snorharen om goed te kunnen voelen. Heb jij ook wel eens de weg gezocht in het donker? Hoe doe je dat dan (tasten met de handen)?

Verdeel de klas in duo's. Een leerling sluit de ogen en wordt door de andere leerling geleid door de straat (elkaar vertrouwen). Met de vrije hand kan het "blinde" kind voelen aan muren, bomen, enz.

Het ziende kind laat het blinde kind raden wat het voelt.

Spreek duidelijke regels af: niet oversteken, grenzen van het te bewandelen gebied, enz.

Doe dit spel een paar minuten en laat dan de duo's wisselen.

Terug in de klas

Ervaringen uitwisselen. Hoe voelde het om niets te zien?

Lukte het om te raden wat je voelt?

Opdracht 11

Straatafdrukken

Straatafdrukken

De leerlingen ervaren dat er in een straat verschillende materialen en structuren voorkomen.

Materiaal milieu educatie	Materiaal van school
Opdrachtkaartje 11	Waskrijt en/of houtskool per kind
Voorbeeld straatafdruk	A4 vellen papier

Werkvorm: afdrukken maken in duo's

Tijdsduur: 10 minuten

Plaats: Elke straat, niet bij nat weer of harde wind

Kernwoorden: afdruk, structuur

Vorbereiding

-

Vooraf in de klas (of buiten op straat/schoolplein)

Leg een vel papier op een ribbelige ondergrond en ga er zachtjes met een stukje waskrijt overheen. Laat zien hoe je het staafje waskrijt of houtskool vasthoudt (liggend en niet te hard drukken). Zo krijg je een afdruk van de ondergrond en zie je de structuur.

Buiten op straat

Elk duo maakt een afdruk bijvoorbeeld van:

- Een stoeptegels
- Een put
- Een hekje of bankje
- Een lantaarnpaal
- Een muur
- Een boomstam

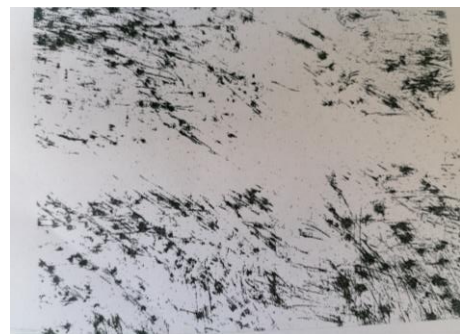
Terug in de klas

Om de beurt houdt een duo een afdruk omhoog en laat het zien aan de rest van de groep. Van wat is dit een afdruk?

Elk duo met een afdruk van dezelfde ondergrond houdt ook het vel omhoog.

Daarna houdt het volgende duo een andere afdruk omhoog.

Na afloop kunnen de afdrukken natuurlijk opgehangen worden.

Opdracht 12

De Grote Oranje Spetter

De Grote Oranje Spetter

De leerlingen leren door goed naar de huizen, tuintjes en ramen te kijken, dat alle mensen iets heel persoonlijk van hun huis maken.

Materiaal milieu educatie	Materiaal van school
Opdrachtkaartje 12	
Het verhaal "De Grote Oranje Spetter"	

Werkvorm: Voorlezen. Kijk en inlevingsopdrachten in duo's

Tijdsduur: 15 minuten (+ voorlezen verhaal 20 minuten)

Plaats: Elke straat

Kernwoorden: droomhuis, persoonlijk

Vorbereiding

Het voorlezen inplannen.

Vooraf in de klas

Lees vooraf in de klas het boek "De Grote Oranje Spetter".

Buiten op straat

Lees de opdracht voor en verdeel de groep zo dat elk duo een "eigen" huis heeft. Vraag de leerlingen om goed naar het huis te kijken.

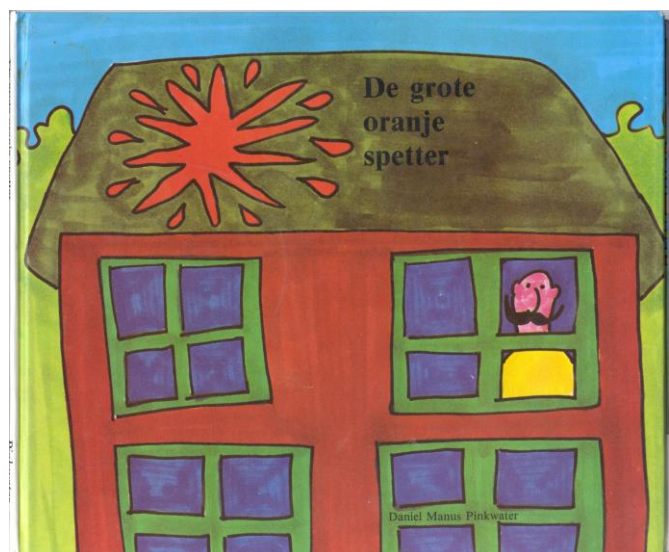
- Wat staat er voor het raam?
- Is er een (gevel)tuin en wat is daar te zien?
- Is er iets bijzonders te zien aan de deur?
- Is er iets bijzonders te zien aan het huisnummerbord?
- Zouden er kinderen wonen?
- Zouden er oude mensen wonen?
- Zou jij er willen wonen?

Terug in de klas

Ervaringen uitwisselen.

Laat de leerlingen een tekening maken van het huis dat ze bekeken hebben.

Teken daarbij de mensen en misschien huisdieren die er zouden kunnen wonen.

Opdracht 13

Op bezoek

Op bezoek

De leerlingen ervaren dat de straat van de school niet anoniem is.

Materiaal milieu educatie	Materiaal van school
Opdrachtkaartje 13	

Werkvorm: Bezoek aan een bewoner

Tijdsduur: 15 minuten

Plaats: Elke straat

Kernwoorden: bezoek, visite, bewoner

Vorbereiding

Deze opdracht vergt enige voorbereiding. Is er een straatbewoner bereid om alle kinderen te ontvangen en ze bijvoorbeeld het huis of de achtertuin te laten zien? Maak duidelijke afspraken over tijd, hoeveel kinderen en wat wel/niet mag.

Voraf in de klas

Je kan deze opdracht als verrassing tevoorschijn halen op straat. Maar je kan ook vooraf in de klas met de leerlingen gedragsregels afspreken en groepjes indelen wanneer er meer bezoekadressen beschikbaar zijn.

Buiten op straat

Lees de opdracht voor en spreek gedragsregels af. Ga op zoek naar het huisnummer van het huis dat je gaat bezoeken.

Terug in de klas

Ervaringen uitwisselen.

Opdracht 14

Een veilig plekje

Een veilig plekje

De leerlingen bekijken de straat vanuit het perspectief van veiligheid.

Materiaal milieu educatie	Materiaal van school
Opdrachtkkaartje 14	
Vogeltje	

Werkvorm: Omgeving beoordelen op veiligheid

Tijdsduur: 10 minuten

Plaats: Elke straat

Kernwoorden: veilig, onveilig, gevaar

Vorbereiding

Voraf in de klas .

Buiten op straat

Haal het vogeltje uit de jaszak of laat één van de kinderen het vinden. Waar zou dit vogeltje veilig of fijn kunnen zitten hier in de straat?

Waar moet je dan op letten? Denk aan: katten, lawaai, hoogte, rust, in de buurt van iets eetbaars.

Zie je vogels op straat? Waar zitten ze en wat doen ze?

Terug in de klas

Praat met de leerlingen na over veilige plekjes. Voel jij je veilig op straat? Waar voel jij je veilig en waar niet?

Opdracht 15

Ik sta op straat en ik hoor...

Ik sta op straat en ik hoor...

De leerlingen kunnen verschillende geluiden in de straat onderscheiden.

Materiaal milieu educatie	Materiaal van school
Opdrachtkaartje 15	
Fietsbel	

Werkvorm: Luisterspel met de hele groep

Tijdsduur: 10 minuten

Plaats: Elke straat of het schoolplein

Kernwoorden: geluid, verkeer, lawaai

Vorbereiding

-

Vooraf in de klas .

-

Buiten op straat

Eén van de kinderen mag de fietsbel uit de jaszak halen en er even mee bellen. Kan iedereen het goed horen? Als je goed oplet hoor je veel verschillende geluiden op straat.

Alle kinderen gaan in een kring staan. Ze doen hun ogen dicht en proberen heel goed te luisteren. Na een minuut mogen de ogen weer open.

Start het spel "Ik ga op vakantie en neem mee..." door hardop te zeggen:

"Ik sta op straat en ik hoor...(bijvoorbeeld) een auto".

Hierna is de beurt aan een kind, die vervolgens zegt: "Ik sta op straat en ik hoor een auto en ...(bijvoorbeeld) iemand roepen.

Degene die volgt voegt weer een nieuw woord aan het rijtje toe, tot niemand meer iets weet.

Leg zo nodig het spel even stil om nog een keer allemaal heel goed te luisteren met de ogen dicht.

Variatie

Benoem niet wat je hoort, maar doe het geluid na. "Ik sta op straat en ik hoor broemmm, tringeling, pieep, bûuruuh, waf,..."

Terug in de klas

Besprek met de leerlingen welke geluiden ze gehoord hebben. Waren het fijne geluiden? Waren er geluiden waarbij je je vingers in je oren stopte?

Je kunt ook alle geluiden noteren en een onderscheid maken in verkeersgeluiden / onnatuurlijke geluiden en natuurlijke geluiden .

Natuurlijke geluiden	Onnatuurlijke geluiden
Zingen van een vogel	Toeterende auto
De wind in de bomen	Motorgeluiden
Praten van mensen	Vallende voorwerpen
Blaffen van een hond	Rinkelende tram bel

Opdracht 16

Drupje op reis

Drupje op reis

De leerlingen leren dat regenwater zich een weg zoekt van het dak tot onder de grond.

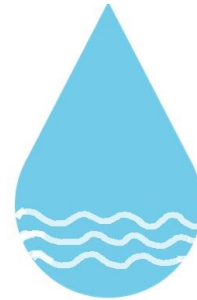
Materiaal milieu educatie	Materiaal van school
Opdrachtkaartje 16	
16 Druppelkaartjes met woorden aan een touwtje DAKPAN, DAKGOOT, STRUIK, BOOM, GROND, STOEPRAND, STOEP, RIOOLBUIS, REGENPIJP, GRAS, WEGDEK, RIVIER, STRAAT, SLOOT, GOOT, PUT	

Werkvorm: Ketting maken van de weg van het regenwater

Tijdsduur: 15 minuten

Plaats: Elke straat (liefst met breed trottoir) of het schoolplein

Kernwoorden: regenwater, riool, afvoeren

Vorbereiding

-

Vooraf in de klas

-

Buiten op straat

Lees het opdrachtkaartje voor. Weten jullie waar het drupje regenwater naartoe reist als het op het dak is gevallen?

We gaan stapje voor stapje zijn reis bekijken.

Eerst valt Drupje op een dakpan.

Welk kind wil even een dakpan zijn? Hij of zij krijgt het kaartje van de DAKPAN om.

Kijk omhoog; "Waar zou het Drupje nu terecht komen?"

Zodra dakgoot is genoemd, krijgt een volgend kind het kaartje DAKGOOT omgehangen en geeft het kind met DAKPAN een hand.

Via REGENPIJP komt Drupje uiteindelijk in de GROND.

Er is ook een kaartje met RIOOLBUIS. Weten de leerlingen wat dit is? En waar gaat de rioolbuis naartoe?

Maak een nieuwe ketting met Drupje die op STRAAT valt en via WEGDEK in de PUT komt. En een korte ketting van Drupje die via het GRAS in de GROND belandt.

Gebruik alle kaartjes die er nodig zijn, misschien blijven er een paar over.

Laat de leerlingen in een stervorm staan, waarbij alle kettingen uitkomen

in de grond en het riool.

Terug in de klas

Bekijk samen een filmpje over de waterkringloop van SchoolTV

Rioolwater en regenwater.

Waar komt ons water vandaan en waar gaat het naartoe?

<https://schooltv.nl/video/rioolwater-en-regenwater-waar-komt-ons-water-vandaan-en-waar-gaat-het-naartoe/>

1. Letters in de straat

Zoek de letters

15 letterkaarten

SCHOOLSTRAAT

Milieueducatie Den Haag

2. Waar zijn ze voor?

Raadspel straatmeubilair

Keuze uit 5 van 12 fotokaarten.

OP JE RUG RAAD MAAR VLUIG!

Milieueducatie Den Haag

3. Schatten van de straat

Taalspel

Kaart met versjes.

RAADSELVERSIES

Milieueducatie Den Haag

4. Verrassing!

Stoepkrijten

Doos met krijtjes.

Milieueducatie Den Haag

5. Autodrop

Voor elke auto die
jullie tellen,
krijgt de klas een
dropje of rozijntje.
Als je genoeg hebt
voor de hele klas,
mag je ze
opsnoepen.

6. Het allerkleinste diertje

Diertjes zoeken

vergrootglas, loeppotjes

7. Vierenvijftig kinderen lang

Metten

HAAGSCHE COURANT

hart voor de stad, oog voor de wereld

Langste straat?

van onze verslaggever

Meterdam - In Meterdam hebben kinderen een straat gemeten door hand in hand een slinger te maken. De straat was 54 kinderen lang. De burgemeester van Meterdam denkt dat dit de langste straat van Nederland is.

8. Kleur in de straat

Kleuren

8 gekleurde kaarten

9. Op z'n kop

Bekijk de straat
ondersteboven.

10. Sammy de straatkat

Voelopdracht

pluchen poes

11. Straatafdruk

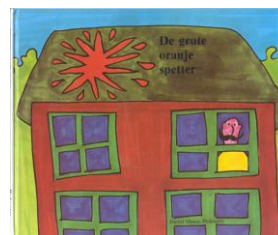
Dit is een
straatafdruk.
Kunnen jullie er meer
maken?

waskrijt of houtskool

12. De grote oranje spetter

Zijn de huizen in
deze straat
ook droomhuizen,
net als het huis van
meneer Plum?

13. Op bezoek

Ga op bezoek bij
nummer...?

14. Een veilig plekje

Veiligheid

vogeltje

15. Ik sta op straat en ik hoor...

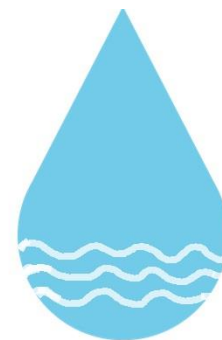
Welke geluiden
hoor je?

fietsbel

16. Drupje op reis

Waar ga ik naar toe?

16 druppels

1. Letters in de straat

p

1. Letters van de straat

n

1. Letters van de straat

i

1. Letters van de straat

k

1. Letters in de straat

o

1. Letters van de straat

b

1. Letters van de straat

t

1. Letters van de straat

e

1. Letters in de straat

m

1. Letters van de straat

s

1. Letters van de straat

g

1. Letters van de straat

h

1. Letters in de straat

r

1. Letters van de straat

a

1. Letters van de straat

d

1. Letters van de straat

het paaltje

Milieueducatie Den Haag

de trottoirput

Milieueducatie Den Haag

de stoep

Milieueducatie Den Haag

de ORAC

Milieueducatie Den Haag

de lantaarnpaal

Milieueducatie Den Haag

het verkeersbord

Milieueducatie Den Haag

het fietsenrek

Milieueducatie Den Haag

het bankje

Milieueducatie Den Haag

de vuilnisbak

Milieueducatie Den Haag

het bushokje

Milieueducatie Den Haag

de brandkraan put

Milieueducatie Den Haag

de parkeermeter

Milieueducatie Den Haag

de straatkolk

Milieueducatie Den Haag

de rioolput

Milieueducatie Den Haag

het informatiebord

Milieueducatie Den Haag

de elektrische laadpaal

Milieueducatie Den Haag

Raadselversjes

Schatten van de straat

Houd mij eens bij je neusje.
Heb ik geen fijne geur?
En kijk eens naar mijn blaadjes.
Dan zie je ook mijn kleur.
Ik ben een...**bloemetje**.

Ik woonde in een boom.
Toen waaide de wind.
Ik brak af en ik viel.
Voor de voet van een kind.
Ik ben een ...**tak**.

Meestal ben ik klein,
Maar als je aan mij trekt,
dan wordt ik steeds maar langer.
Helemaal uitgerekt.
Ik ben een ... **elastiekje**.

Raap mij nooit op van straat.
Ik stink me toch eens zeg!
Een man rookte mij op.
En gooide mij toen weg.
Ik ben een ... **sigarettenpeuk**.

Als je iets wil kopen.
Dan heb je wat aan mij.
Ik ben rond en plat en hard,
en maak veel mensen blij.
Ik ben een ... **mint**.

Ik ben geel-bruin van kleur.
Mijn binnenste werd gegeten door iemand.
Glij niet over mij uit.
Dan val je op de stoeprand.
Ik ben een ... **bananenschil**.

Ik ga langzaam vooruit.
Al zie je dat niet goed.
Mijn huis gaat met me mee.
Ik heb geen hand of voet.
Ik ben een ... **slak**.

Ik ben rond,
Soms blauw, soms oranje, soms rood.
Ik hoorde ergens bovenop.
Voordat de inhoud daaruit goot.
Ik ben een... **dop**.

Au! Stap niet op mijn kop.
Zie je niet dat ik hier loop.
Ik woon met mijn familie,
in een grote hoop.
Ik ben een ... **mier**.

Jij loopt door de straat.
Jij kijkt vrolijk rond.
Soms raap je ons op.
Op van de grond.
Jij bent....

#ZWERFIE BINGO

#ZWERFIE BINGO

#ZWERFIE BINGO

#ZWERFIE BINGO

Milieueducatie Den Haag

Milieueducatie Den Haag

Milieueducatie Den Haag

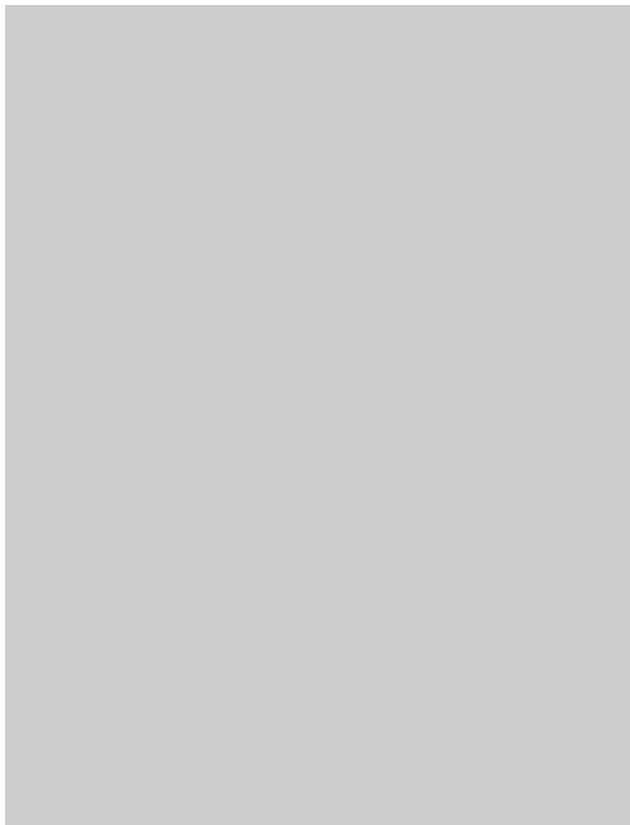
Milieueducatie Den Haag

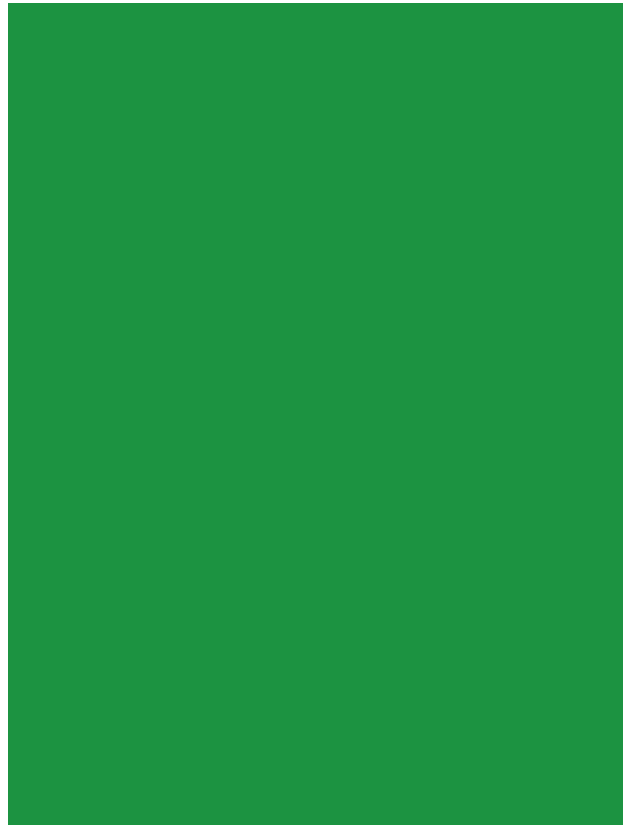
Milieueducatie Den Haag

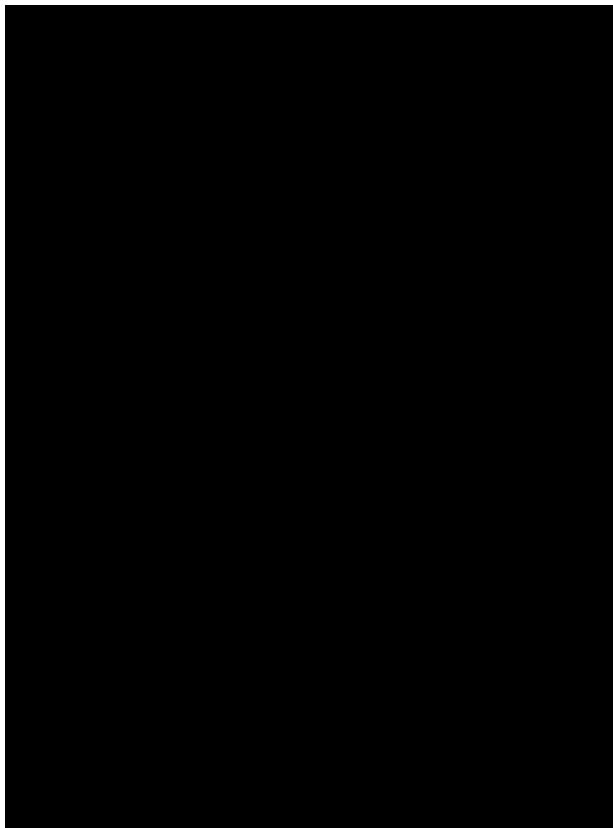
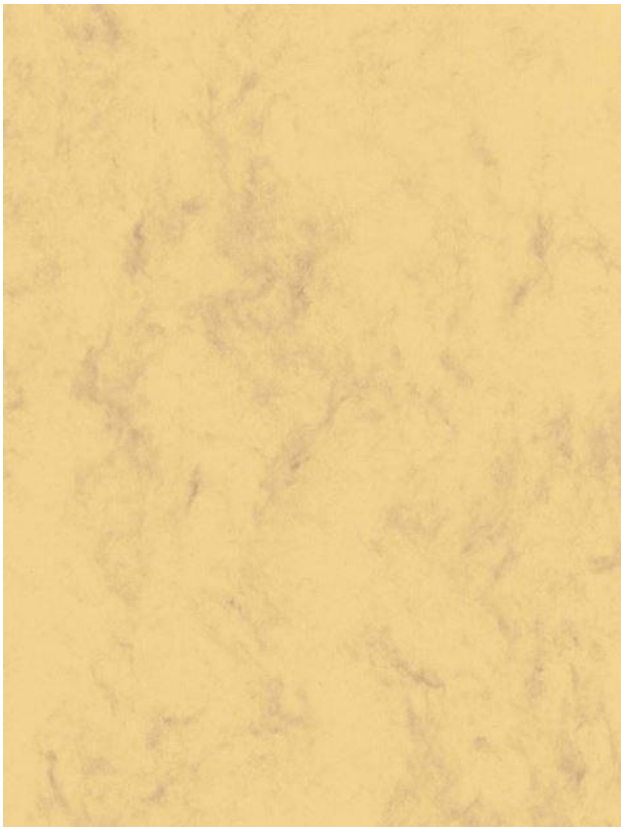
Milieueducatie Den Haag

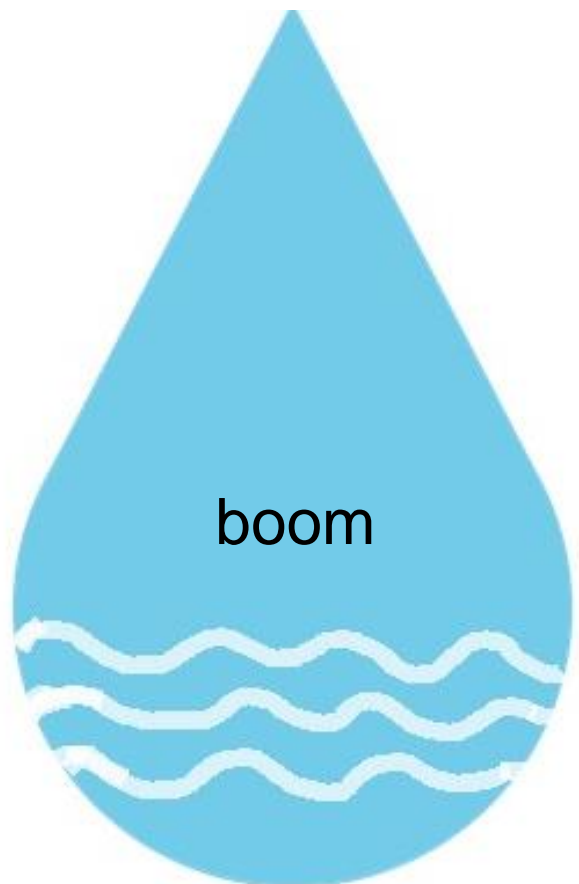
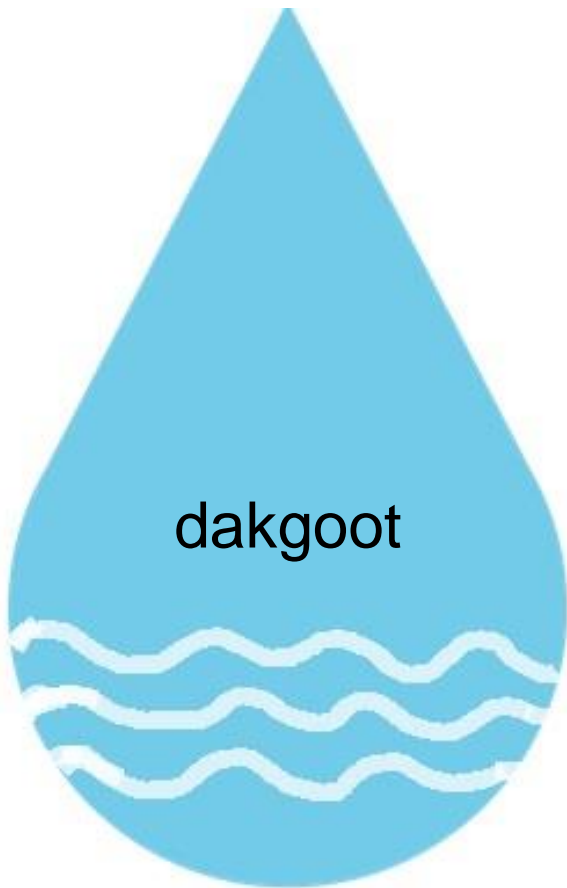
Milieueducatie Den Haag

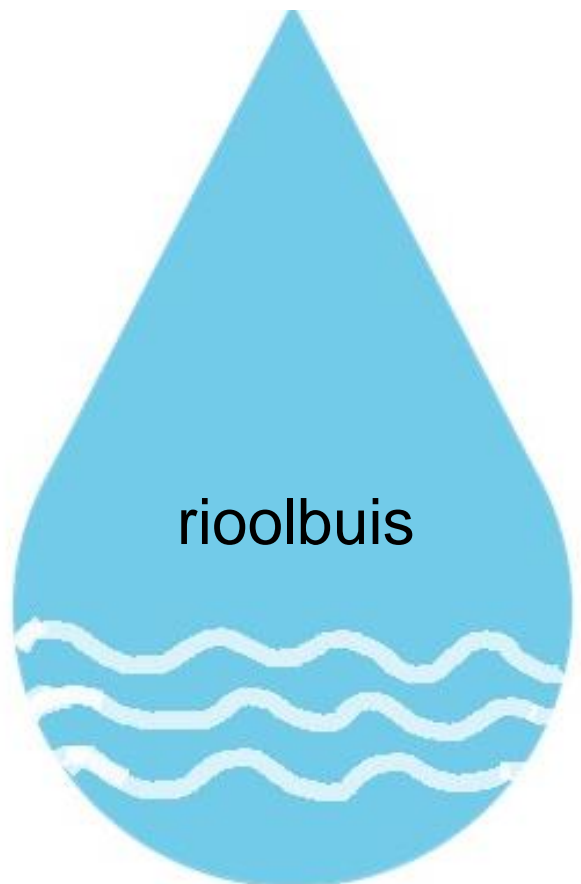
Milieueducatie Den Haag

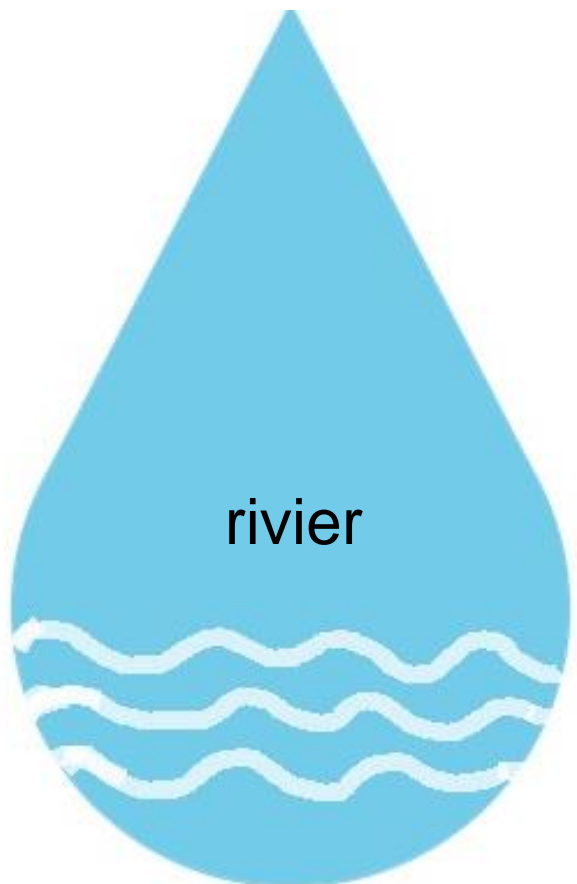
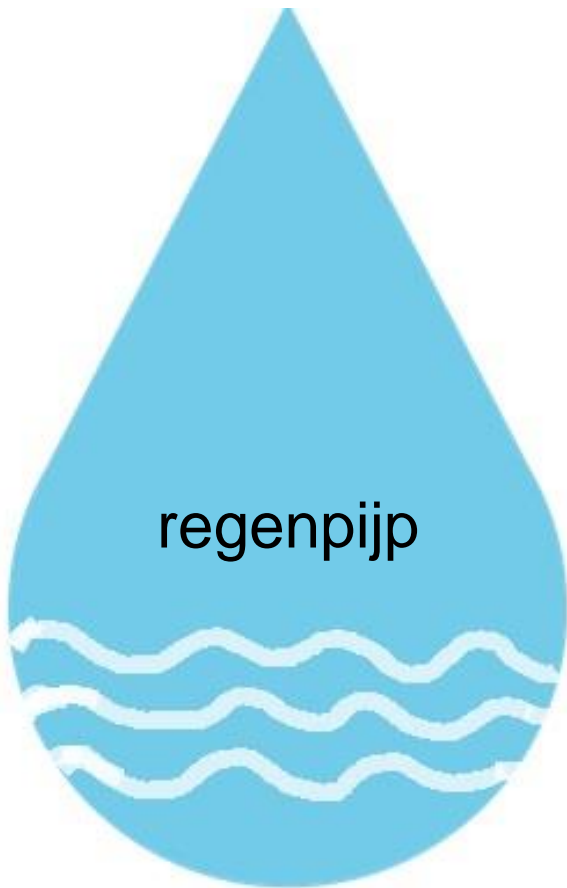
Druppelkaartjes

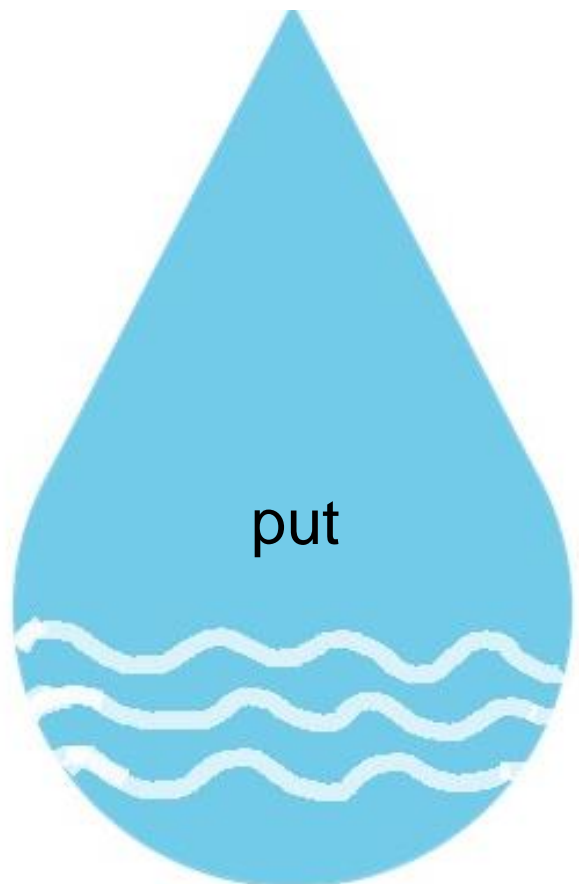
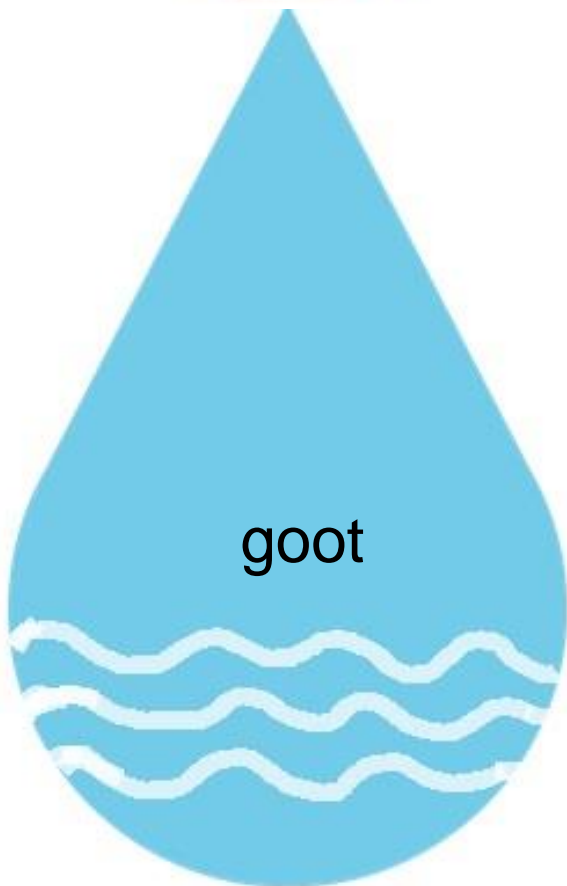
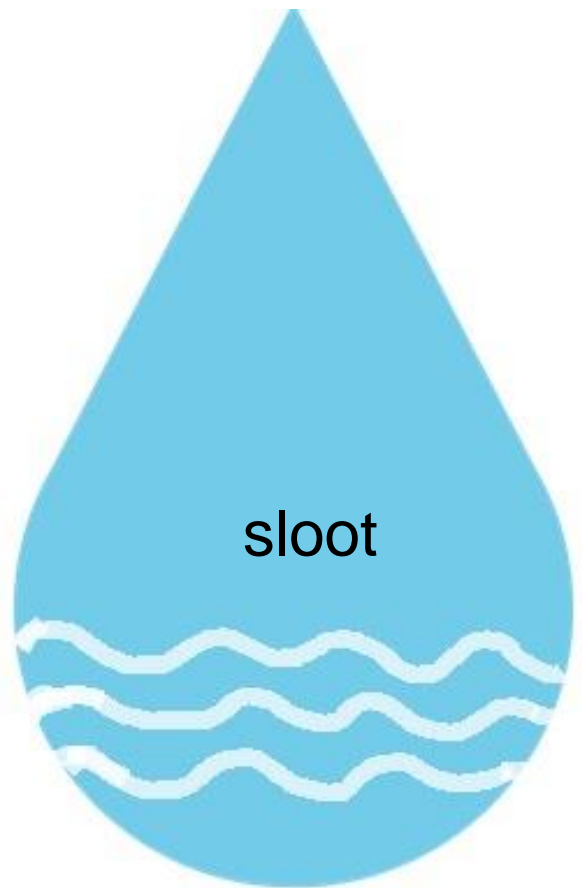
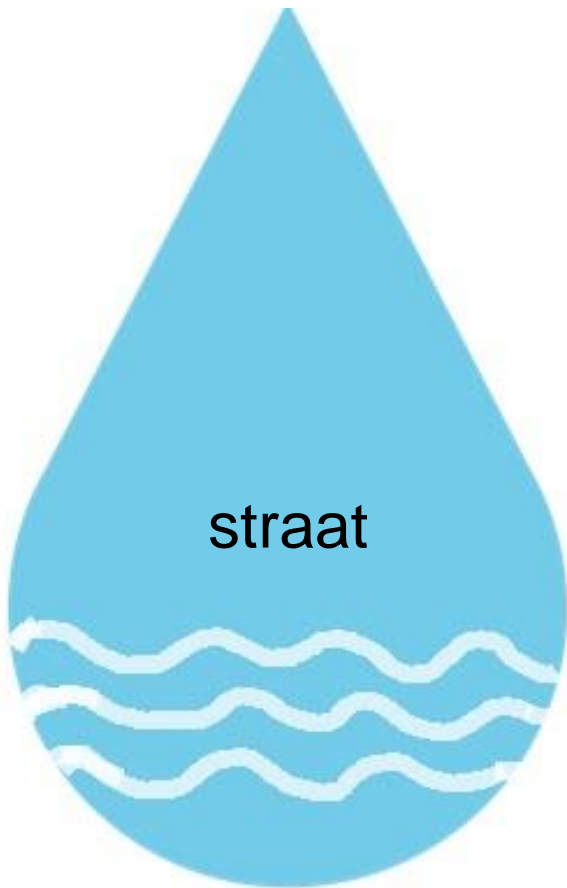
Druppelkaartjes

Druppelkaartjes

Druppelkaartjes

het straatmeubilair

de straatmeubels

de lantaarnpaal

de vuilnisbak

het paaltje

de trottoirput

het bushokje

het fietsenrek

het bankje

het verkeersbord

de stoep
het trottoir

de ORAC
de ondergrondse
afvalcontainer

de parkeerautomaat

het riool
de rioolput

het straatmeubilair, de straatmeubels

Op straat zie je straatmeubilair.

Voorwerpen die vast op straat staan noemen we **straatmeubels** of **straatmeubilair**.

Inventarislijst

De Straat van mijn School

Let op

Controleer voor gebruik of de leskist compleet is. Mocht er materiaal ontbreken of stuk zijn, dit graag melden bij Milieueducatie: 070-3532996. Na gebruik alles schoon en droog maken.

Aantal	Omschrijving	Bijzonderheden
1	Stofjas met gekleurde zakken	
1	Kledinghanger	
1	Straatnaambord: Schoolstraat	
1	Sorteermap	
1	Handleiding	
1	Inventarislijst	
16	Oprichtbeschrijvingen: 1.Letters in de straat, 2.Waar zijn ze voor?, 3.Schatten van de straat, 4.Verrassing!, 5.Autodrop, 6.Het allerkleinste diertje, 7.Vierenvijftig kinderen lang, 8.Kleur in de straat, 9.Op z'n kop, 10.Sammy de straatkat, 11.Straatafdrukken, 12.De grote oranje spetter, 13.Op bezoek, 14.Een veilig plekje, 15.Ik sta op straat, 16.Drupje op reis	
1	Bijlage: woordparaplu straatmeubilair	
1	Bijlage: Raadselversjes Schatten van de straat (behorend bij opdracht 3)	
1	Kopieerblad: Zwerfiebingskaart (behorend bij opdracht 3)	
1	Voorleesboek: De grote oranje spetter (kopie)	
1	Plastic opberg box (25x18x20) met opdrachten: Zakje met opdrachtkaartje 1 met 15 letterkaarten Zakje met opdrachtkaartje 2 en 16 fotokaarten aan een touwtje 6x16 fotokaartjes met klittenband "Wat ben ik?" en 30 hoofdbanden met klittenband Opdrachtkaartje 3 Zakje met opdrachtkaartje 5 en klein zakje autodrop en doosje rozijnen Opdrachtkaartje 6 Opdrachtkaartje 7 Zakje met opdrachtkaartje 8, fotokaart gekleurd huis/straat, 8 kleurkaartjes Opdrachtkaartje 9 en fotokaart meisje ondersteboven Opdrachtkaartje 10 en pluchen poesje Zakje met opdrachtkaartje 11 en afdruk Opdrachtkaartje 12 Opdrachtkaartje 13 Zakje met opdrachtkaartje 14 en klein vogeltje Zakje met opdrachtkaart 15 en fietsbel Zakje met opdrachtkaart 16 en 16 druppelkaartjes aan en touwtje	
1	Plastic opberg box (20x15x15) 10 kleine potjes met witte deksel 10 vergrootglazen Opdrachtkaartje 4 en stoepkrijt,	

Colofon

Dit is een uitgave van
Gemeente Den Haag
www.denhaag.nl/nme
@milieueducatie
denhaag.nl

Verantwoording

Dit product draagt bij aan de beleidsdoelen van Gemeente Den Haag

Mei 2023

